

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 11/11/2020
Αριθμ. Πρωτ.: 1158/282885

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη του μελισσοκομικού κλάδου»

ΣΧΕΤ:

1. Η Ερώτηση 9208/3-9-2020
2. Η Ερώτηση 9261/3-9-2020
3. Η Ερώτηση 10000/24-9-2020
4. Η Ερώτηση 10137/28-9-2020
5. Η Ερώτηση 10371/2-10-2020
6. Η Ερώτηση 200/7-10-2020

Απαντώντας στις παραπάνω Ερωτήσεις που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Α. Πάνας, Φ. Μπακαδήμα, Β. Κεγκέρογλου, Ε. Σκούφα, Στ. Αραχωβίτης, Ε. Αβραμάκης, Ε.-Ε. Αγαθοπούλου, Τρ. Αλεξιάδης, Α. Αναγνωστοπούλου, Α.-Χρ. Αυλωνίτης, Σ. Βαρδάκης, Κ. Βέττα, Ι. Γκιόλας, Ζεϊμπέκ Χουσεϊν, Ν. Ηγουμενίδης, Ε. Θραψανιώτης, Δ.-Χ. Καλαματιανός, Ε. Καρασαρλίδου, Ε. Κασιμάτη, Χ. Καφαντάρη, Σπ. Λάμπας, Κ. Μάλαμα, Χ. Μαμουλάκης, Κ. Μάρκου, Α. Μεϊκόπουλος, Ι. Μουζάλας, Κ. Μπάρκας, Α. Παπαδόπουλος, Α. Παπανάτσιου, Θ. Πέρκα, Π. Πούλου, Ι. Ραγκούσης, Ν. Σαντορινιός, Ι. Σαρακιώτης, Π. Σκουρλέτης, Π. Σκουρολιάκος, Ο. Τελιγιορίδου, Θ. Τζάκρη, Μ. Τζούφη, Α. Τριανταφυλλίδης, Γ. Τσίπρας, Σ. Φάμελλος, Δ. Χαρίτου, Μ. Χατζηγιαννάκης, Ρ. Χρηστίδου, Γ. Ψυχογιός, Ο. Κωνσταντινόπουλος και Κ. Βελόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο κλάδος της μελισσοκομίας είναι διαδεδομένος σε όλη την Ελληνική Επικράτεια και αποτελεί μία σημαντική επαγγελματική ή εναλλακτική πηγή εισοδήματος για τους μελισσοκόμους. Η διαχρονική του πορεία τον καθιστά κλάδο νευραλγικής σημασίας για τη Χώρα μας αλλά και για την Ε.Ε..

Αξίζει να σημειωθεί, ότι η μελισσοκομία είναι από τις ελάχιστες ανθρώπινες οικονομικές δραστηριότητες που είναι φιλική προς το περιβάλλον και συνεισφέρει στην ορθολογική διαχείριση και βελτίωση των φυσικών πόρων. Έχει ευεργετική επίδραση τόσο γενικά στο περιβάλλον όσο και ειδικά στο αγροτικό

οικοσύστημα. Μεγάλο ποσοστό της παραγωγής τροφίμων για τον άνθρωπο εξαρτάται από τη μελισσοκομία ενώ πάνω από 80 % των φυτικών ειδών, που καλλιεργούνται στην Ευρώπη, εξαρτώνται από την επικονίαση. Ως αίτιο της μη κανονικής παραγωγής ορισμένων φυτικών ειδών, αναφέρεται στη διεθνή βιβλιογραφία, η σταδιακή μείωση του αριθμού των εντόμων επικονιαστών. Για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα, χρειάζεται να εξασφαλισθεί ισορροπία μεταξύ εντομόφιλων φυτών και επικονιαστών εντόμων, ανάγκη η οποία μπορεί να καλυφθεί και με αύξηση των μελισσοσμηνών. Υπολογίζεται ότι το οικονομικό όφελος που προκύπτει από τη γονιμοποίηση των φυτών που συντελείται χάρη στη μέλισσα, είναι κατά πολύ μεγαλύτερο από τη συνολική αξία όλων των άλλων παραγόμενων μελισσοκομικών προϊόντων. Από τη δραστηριότητα των μελισσών προκύπτουν γενικότερα οφέλη, όπως βελτίωση της παραγόμενης ποσότητας και ποιότητας καρπών και σπόρων, ποικιλότητα της αυτοφυσούς βλάστησης, διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας.

Συνεπώς, η άσκηση της μελισσοκομίας είναι μία δραστηριότητα με πολλαπλές θετικές επιδράσεις και ευεργετική συνεισφορά όχι μόνο στον μελισσοκόμο που την ασκεί αλλά στο ευρύτερο περιβάλλον και ως τέτοια αντιμετωπίζεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).

Για τη στήριξη και προώθηση του κλάδου της μελισσοκομίας, το ΥΠΑΑΤ αξιοποιεί συγκεκριμένα χρηματοδοτικά εργαλεία, τα κονδύλια για την υλοποίηση των οποίων προέρχονται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνικά κονδύλια (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων).

Αναλυτικότερα:

1. Εθνικό Μελισσοκομικό Πρόγραμμα

Σε επίπεδο Χώρας, προβλέπεται η υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Παραγωγής και Εμπορίας των Προϊόντων της Μελισσοκομίας (εφεξής Εθνικό Μελισσοκομικό Πρόγραμμα).

Όσον αφορά στην υλοποίηση του Εθνικού Μελισσοκομικού Προγράμματος, σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/1366 της Επιτροπής και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/1368 της Επιτροπής, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 788/334896/23-12-2019 ΚΥΑ σχετικά με την «Έγκριση υλοποίησης προγράμματος για τη βελτίωση των γενικών συνθηκών παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων της μελισσοκομίας για τα έτη 2020, 2021 και 2022, σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013 (ΕΕ L 347, 20-12- 2013, σ.671)» (Β'4871/30-12-2019).

Στο πλαίσιο του Εθνικού Μελισσοκομικού Προγράμματος για τα έτη 2020-2022 έχει εγκριθεί συνολική ενίσχυση ύψους 19.415.026,00 € (6.471.734 για το πρόγραμμα 2020, 6.474.584 για το πρόγραμμα 2021 και 6.468.708 για το πρόγραμμα 2022), η οποία χρηματοδοτείται κατά 50% από Κοινοτικούς πόρους και κατά 50% από Εθνικούς πόρους (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων).

Σημειώνεται, ότι η συνεισφορά της Ένωσης στα εθνικά προγράμματα για τα μελισσοκομικά έτη 2020, 2021 και 2022 και ως εκ τούτου η εθνική χρηματοδότηση, είχε καθοριστεί με την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2019/974 της Επιτροπής της 12ης Ιουνίου 2019.

Οι εγκεκριμένες δράσεις που είναι επιλέξιμες και χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Εθνικού Μελισσοκομικού Προγράμματος είναι οι παρακάτω:

- Τεχνική βοήθεια προς μελισσοκόμους και οργανώσεις μελισσοκόμων – Λειτουργία Κέντρων Μελισσοκομίας
- Στήριξη της προώθησης του μελιού και των άλλων προϊόντων της κυψέλης και προβολή του κλάδου της μελισσοκομίας – ενίσχυση της καινοτομίας

- Πραγματοποίηση Ταχύρυθμων Εκπαιδεύσεων των Μελισσοκόμων
- Πρόληψη και καταπολέμηση εχθρών και ασθενειών μελισσών - Πρόγραμμα στοχευμένης επιτήρησης και έγκαιρης ανίχνευσης του μικρού σκαθαριού της κυψέλης (*Aethina tumida*)
- Εξορθολογισμός της εποχιακής μετακίνησης «Αντικατάσταση κυψελών» και «Οικονομική Στήριξη της νομαδικής μελισσοκομίας»
- Αναλύσεις μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων
- Συνεργασία με ειδικευμένους φορείς για την υλοποίηση προγραμμάτων εφαρμοσμένης έρευνας στον τομέα της μελισσοκομίας και των μελισσοκομικών προϊόντων (Εφαρμοσμένη Έρευνα)
- Αναγνώριση μελιού και άλλων μελισσοκομικών προϊόντων ως Προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) ή Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) ή Εγγυημένο Παραδοσιακό Ιδιότυπο Προϊόν (ΕΠΙΠ)
- Ως νέα δράση εισάγεται η δράση 8.1: «Βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων της μελισσοκομίας με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση των προϊόντων στην αγορά – Ταυτοποίηση τύπων ελληνικού μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων»

Αναλυτικότερα ανά δράση αναφέρονται τα κάτωθι:

- Εξορθολογισμός της εποχιακής μετακίνησης «Αντικατάσταση κυψελών» και «Οικονομική Στήριξη της νομαδικής μελισσοκομίας»

Όσον αφορά στην άσκηση της νομαδικής μελισσοκομίας, η οποία είναι ένα αναπόσπαστο κομμάτι της εργασίας του Έλληνα επαγγελματία μελισσοκόμου, επισημαίνεται ότι η νομαδική μελισσοκομία, σε συνδυασμό με την αειφόρο διαχείριση και αξιοποίηση της μελισσοκομικής χλωρίδας, είναι προϋπόθεση για την ορθολογική εκμετάλλευση των ανθοφοριών και την παραγωγή ποιοτικών μελισσοκομικών προϊόντων. Η παραγωγικότητα του μελισσοκομείου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συχνότητα μεταφοράς των μελισσιών. Σκοπός της νομαδικής μελισσοκομίας είναι να εξομαλύνει ή να διορθώσει τις διακυμάνσεις, που εμφανίζονται ως προς την απόδοση της μελισσοκομικής χλωρίδας κατά τη διάρκεια του έτους και τις διακυμάνσεις, που παρατηρούνται από έτος σε έτος ανάλογα με τις εκάστοτε καιρικές συνθήκες, έτσι ώστε, με κατάλληλες μετακινήσεις των μελισσιών, οι μέλισσες να έχουν καλή εαρινή ανάπτυξη, ικανοποιητική παραγωγή μελιού και καλή φθινοπωρινή ανανέωση του πληθυσμού, με σκοπό την ομαλή διαχείριση των μελισσοσμηνών. Με τη νομαδική μελισσοκομία επιτυγχάνεται, κατά κανόνα, καλύτερη απόδοση για τους επαγγελματίες μελισσοκόμους, συγκριτικά με τη διατήρηση των μελισσιών σε στατικό μελισσοκομείο.

Με γνώμονα τα παραπάνω, έχει προβλεφθεί η αξιοποίηση του μεγαλύτερου ποσοστού των εγκεκριμένων κονδυλίων του Εθνικού Μελισσοκομικού Προγράμματος 2020–2022 για την υλοποίηση δράσεων, που αφορούν στη διευκόλυνση των μετακινήσεων και στην ενίσχυση της νομαδικής μελισσοκομίας. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 788/334896/23-12-2019 (Β' 4871) ΚΥΑ, για την τριετία 2020 – 2022 έχει προβλεφθεί κονδύλι τουλάχιστον ίσο με 13.955.026 € (4.651.734 € για το 2020, 4.654.584 για το 2021 και 4.648.708 € για το 2022) για την υλοποίηση των δράσεων 3.1 (αντικατάσταση κυψελών) και 3.2 (οικονομική ενίσχυση της νομαδικής μελισσοκομίας), ποσό το οποίο συνήθως αυξάνεται, καθώς πάγια τακτική του

ΥΠΑΑΤ είναι να μεταφέρονται στις δύο παραπάνω δράσεις τυχόν αδιάθετα ποσά των άλλων δράσεων του προγράμματος.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το τελικό ποσό ενίσχυσης, που λαμβάνουν οι δικαιούχοι των δράσεων 3.1 και 3.2 είναι συνάρτηση του ετησίως διαθέσιμου προβλεπόμενου κονδυλίου για την κάθε δράση, σε συνδυασμό με τον αριθμό των επιλέξιμων αιτήσεων. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι το συνολικό ετήσιο ποσό ενίσχυσης, που διατέθηκε για τη δράση 3.1 την τελευταία τριετία ήταν 1.924.917 € για το μελισσοκομικό έτος 2018, 1.995.998 € για το μελισσοκομικό έτος 2019 και 2.020.000 € για το μελισσοκομικό έτος 2020.

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι:

- ✓ Κατά την υλοποίηση της δράσης 3.1 για το μελισσοκομικό έτος 2020, σε εφαρμογή των υπ' αριθμ. 137/102856/14-04-2020 και 457/235730/27-08-2020 Αποφάσεων, καθορίστηκε, όπως προαναφέρθηκε, το συνολικό ποσό επιχορήγησης της δράσης σε 2.020.000,00 € (από 1.650.000 €), ενώ το ύψος ενίσχυσης ανά κυψέλη αντικατάστασης ορίστηκε σε 16,50 €.

Στη δράση συμμετείχαν:

- 1.113 μελισσοκόμοι από τις τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες της Κρήτης και το δικαιούμενο ποσό για το 2020 είναι 450.937,54 €,
- 893 μελισσοκόμοι στις Περιφερειακές Ενότητες της Πελοποννήσου και το δικαιούμενο ποσό για το 2020 είναι 308.735,77 €. Ειδικά από την Αρκαδία συμμετείχαν 176 μελισσοκόμοι και το δικαιούμενο ποσό είναι 68.095,50 € και
- 44 μελισσοκόμοι με 492 κυψέλες στην Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας.

- ✓ Κατά την υλοποίηση της δράσης 3.2 για το μελισσοκομικό έτος 2020, σε εφαρμογή των υπ' αριθμ. 138/102859/14-04-2020 και 457/235730/27-08-2020 Αποφάσεων, καθορίστηκε το συνολικό ποσό επιχορήγησης της δράσης σε 3.216.734,00 € (από 3.001.734 €), ενώ το ύψος ενίσχυσης ανά μετακινούμενη κυψέλη ορίστηκε σε 3,44€.

Στη δράση συμμετείχαν:

- 684 μελισσοκόμοι από τις τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες της Κρήτης και το δικαιούμενο ποσό για το 2020 είναι 770.680,40 €,
- 548 μελισσοκόμοι στις Περιφερειακές Ενότητες της Πελοποννήσου και το δικαιούμενο ποσό για το 2020 είναι 516.302,72 €. Ειδικά από την Αρκαδία συμμετείχαν 111 μελισσοκόμοι και το δικαιούμενο ποσό είναι 117.675,52 € και
- 25 μελισσοκόμοι με 5.366 κυψέλες στην Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας.

- Στήριξη της προώθησης του μελιού και των άλλων προϊόντων της κυψέλης και προβολή του κλάδου της μελισσοκομίας – ενίσχυση της καινοτομίας

Για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της εν λόγω δράσης εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 225/152435/11-06-2020 Απόφαση.

Η υλοποίηση της δράσης 1.4 του Εθνικού Μελισσοκομικού Προγράμματος αποτελεί ένα σημαντικό χρηματοδοτικό εργαλείο, στόχος του οποίου είναι η ανάδειξη της ποιότητας και της διατροφικής αξίας του ελληνικού μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων και η προβολή του κλάδου της μελισσοκομίας τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Για την υλοποίηση της δράσης 1.4, έχει προβλεφθεί ετήσιο κονδύλι ύψους 100.000 € μέχρι και το μελισσοκομικό έτος 2022.

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 459/235744/27-08-2020 Απόφαση, στην εν λόγω δράση συμμετείχαν:

- 4 δικαιούχοι από την Κρήτη, με συνολικό δικαιούμενο ποσό 19.182,80 € και

- 5 δικαιούχοι από την Πελοπόννησο με συνολικό δικαιούμενο ποσό 26.607,00 €. Δεν υπήρχε ενδιαφέρον για τη δράση 1.4 από την Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας.

- Αναλύσεις μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την 226/152466/11-06-2020 Απόφαση, προβλέπεται η υλοποίηση της δράσης 4.1 «Αναλύσεις μελιού και των λοιπών προϊόντων της κυψέλης» με σκοπό την αναβάθμιση της προστιθέμενης αξίας των μελισσοκομικών προϊόντων και την προώθηση της εμπορίας τους, μέσω του ελέγχου των φυσικοχημικών τους παραμέτρων, της διερεύνησης της πιθανής ύπαρξης καταλοίπων φυτοπροστατευτικών ουσιών, αντιβιοτικών ή/και άλλων ξένων και επικίνδυνων ουσιών και του ελέγχου της νοθείας.

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 458/235738/27-08-2020 Απόφαση, στην εν λόγω δράση συμμετείχαν:

- 12 δικαιούχοι από την Κρήτη, με συνολικό δικαιούμενο ποσό 21.153,74€ και
- 9 δικαιούχοι από την Πελοπόννησο με συνολικό δικαιούμενο ποσό 20.396,83 €.
- Ειδικά από την Αρκαδία συμμετείχε 1 δικαιούχος και το δικαιούμενο ποσό είναι 9.782,90€.

Δεν υπήρχε ενδιαφέρον για τη δράση 4.1 από την Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας.

- Τεχνική βοήθεια προς μελισσοκόμους και οργανώσεις μελισσοκόμων-Λειτουργία Κέντρων Μελισσοκομίας

Επισημαίνεται ότι το ΥΠΑΑΤ συνεργάζεται, κατά τη διαμόρφωση και σύνταξη του Εθνικού Μελισσοκομικού Προγράμματος και όποτε άλλοτε κρίνεται απαραίτητο, με τους αναγνωρισμένους φορείς εκπροσώπησης του κλάδου της μελισσοκομίας, οι οποίοι είναι η Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Μελιού και Λοιπών Προϊόντων της Κυψέλης (ΕΔΟΜ) και η Ομοσπονδία Μελισσοκομικών Συλλόγων Ελλάδος (ΟΜΣΕ). Επίσης, συνεργάζεται με Αγροτικούς – Μελισσοκομικούς Συνεταιρισμούς, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις και Μελισσοκομικούς Συλλόγους, στη βάση υλοποίησης της Δράσης 1.1 «Λειτουργία Κέντρων Μελισσοκομίας». Επιπλέον, υπάρχει συνεργασία με τα Πανεπιστημιακά και Ερευνητικά Ιδρύματα της Χώρας, στα οποία δραστηριοποιούνται Τμήματα ή Εργαστήρια που σχετίζονται με την παραγωγή και αξιοποίηση μελιού και μελισσοκομικών προϊόντων.

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι έχει εκδοθεί η υπ' αριθ. 153/111409/29-4-2020 Απόφαση σχετικά με τον «Καθορισμό του ακριβούς περιεχομένου και των λεπτομερειών υλοποίησης της Δράσης: 1.1 “Λειτουργία Κέντρων Μελισσοκομίας”, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος βελτίωσης της παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων της μελισσοκομίας 2020 – 2022. Καθορισμός του συνολικού ποσού επιχορήγησης και του ποσού επιχορήγησης ανά φορέα, για το έτος 2020» (Β' 1735/6-05-2020), που αφορά στον καθορισμό του ακριβούς περιεχομένου και των λεπτομερειών εφαρμογής της δράσης. Κατόπιν, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 278/176928/02-07-2020 Απόφαση σχετικά με τη «Μεταφορά πίστωσης - Καθορισμός του συνολικού ποσού επιχορήγησης και του ποσού επιχορήγησης ανά φορέα για το μελισσοκομικό έτος 2020».

- Πραγματοποίηση Ταχύρυθμων Εκπαιδεύσεων των Μελισσοκόμων

Όσον αφορά στην πραγματοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την επιμόρφωση των μελισσοκόμων, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο του Εθνικού Μελισσοκομικού Προγράμματος 2020–2022, προβλέπεται η υλοποίηση της δράσης 1.3 «εκπαιδεύσεις μελισσοκόμων», με σκοπό την εκπαίδευση και ενημέρωση των Ελλήνων μελισσοκόμων και του προσωπικού των φορέων και των υπηρεσιών που σχετίζονται με τη μελισσοκομία, σε πρακτικά ή τεχνικά θέματα, τη θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση νέων μελισσοκόμων και την έκδοση

ή/και δημιουργία ενημερωτικού – πληροφοριακού υλικού, σε έντυπη ή/και ψηφιακή μορφή. Για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της εν λόγω δράσης, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 189/133432/25-05-2020 Απόφαση, ενώ για την υλοποίησή της έχει προβλεφθεί ετήσιο κονδύλι ύψους 100.000 € μέχρι και το 2022. Δικαιούχος και υπεύθυνος για τον σχεδιασμό, την οργάνωση και την πραγματοποίηση των εκπαιδεύσεων ορίζεται ο ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ. Κατ' εξαίρεση για το μελισσοκομικό έτος 2020, λόγω της πανδημίας COVID-19, δεν πραγματοποιήθηκαν εκπαιδεύσεις μελισσοκόμων και το προβλεπόμενο ποσό των 100.000 που έμεινε αδιάθετο, μεταφέρθηκε στη δράση 3.1 «αντικατάσταση κυψελών».

- Ως νέα δράση εισάγεται η δράση 8.1: «Βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση των προϊόντων στην αγορά – Ταυτοποίηση τύπων ελληνικού μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων»

Σκοπός της δράσης 8.1: «Ταυτοποίηση τύπων ελληνικού μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων του Μέρους XXII του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 – ανάδειξη ενδείξεων υγείας», είναι η «χαρτογράφηση» της ποιότητας και των γυρεοκόκκων του παραγόμενου μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων από όλες τις περιοχές της Ελλάδας, με έμφαση κυρίως σε βασικά φυσικοχημικά, γυρεοσκοπικά, οργανοληπτικά χαρακτηριστικά αλλά και σε χαρακτηριστικά, που έχει αποδειχθεί ότι χρησιμεύουν στη διάκριση της γεωγραφικής προέλευσης, όπως φαινολικά συστατικά και μέταλλα-ιχνοστοιχεία.

- Πρόληψη και καταπολέμηση εχθρών και ασθενειών μελισσών - Πρόγραμμα στοχευμένης επιτήρησης και έγκαιρης ανίχνευσης του μικρού σκαθαριού της κυψέλης (*Aethina tumida*)

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην έγκαιρη ανίχνευση του μικρού σκαθαριού της κυψέλης (*Aethina tumida*), το οποίο προέρχεται από την υποσαχάρια Αφρική, όπου δεν αποτελεί απειλή για τις τοπικές φυλές μελισσών. Ωστόσο, μετά την είσοδό του τις προηγούμενες δύο δεκαετίες στις Η.Π.Α., την Αυστραλία και σε άλλες χώρες, καταδείχθηκε ότι υπό προϋποθέσεις μπορεί να είναι ιδιαίτερα επιβλαβές για τα λοιπά υποείδη της ευρωπαϊκής μέλισσας. Ως συνέπεια αυτού, όταν το 2014 εντοπίστηκε και εγκαταστάθηκε για πρώτη φορά σε ευρωπαϊκό έδαφος και συγκεκριμένα στη νότια Ιταλία, κατέστη επιτακτική η ανάγκη σχεδίασης και εφαρμογής ενός αποτελεσματικού συστήματος επιτήρησης, προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη πιθανή ανίχνευση του εντόμου και η ταχύτερη κινητοποίηση αρχών και φορέων, με σκοπό την άμεση εξάλειψη κάθε εστίας και την αποφυγή περαιτέρω εξάπλωσης, με παράλληλη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση όλων των μελισσοκόμων, που διαθέτουν μελισσοκομεία εντός των ζωνών αυτών, αποβλέποντας στην ενίσχυση της παθητικής επιτήρησης.

Οι δαπάνες για την υλοποίηση της δράσης 2.1 «Εχθροί και Ασθένειες Μελισσών - Πρόγραμμα στοχευμένης επιτήρησης και έγκαιρης ανίχνευσης του μικρού σκαθαριού της κυψέλης (*Aethina tumida*)» έχουν ως σκοπό την έγκαιρη ανίχνευσή του μέσω της ενεργητικής και στοχευμένης επιτήρησης σε μελισσοκομεία – δείκτες που βρίσκονται εντός καθορισμένων ζωνών υψηλού κινδύνου.

- Συνεργασία με ειδικευμένους φορείς για την υλοποίηση προγραμμάτων εφαρμοσμένης έρευνας στον τομέα της μελισσοκομίας και των μελισσοκομικών προϊόντων (Εφαρμοσμένη Έρευνα)

Ενισχύονται φορείς έρευνας και εκπαίδευσης της χώρας για την υλοποίηση προγραμμάτων εφαρμοσμένης έρευνας. Για την περίοδο 2020–2022, σχεδιάζεται

να υλοποιηθούν προγράμματα εφαρμοσμένης έρευνας, έχοντας ως γνώμονα δύο παραμέτρους:

α) Τη μεγάλη σημασία της βιοποικιλότητας και της πολυμορφίας της γύρης στη διατροφή των μελισσών με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την υγεία και την παραγωγικότητά τους. Στο πλαίσιο αυτό, χρειάζεται καταγραφή, χαρτογράφηση και αξιολόγηση της μελισσοκομικής κλωρίδας της χώρας και διαχείριση, προστασία και εμπλουτισμό της, όπου κρίνεται απαραίτητο.

β) Την ανάγκη διατήρησης της εξαιρετικής γενετικής κληρονομιάς, της ποικιλότητας και της ικανότητας προσαρμογής των τοπικών, ενδημικών πληθυσμών μελισσών, οι οποίοι προσαρμόστηκαν μετά από πολλές γενεές στις ιδιαιτερότητες του περιβάλλοντός τους μέσω της προστασίας και αξιοποίησης του γενετικού υλικού των φυλών μελισσών, που έχουν εντοπιστεί και διαφυλάσσονται, με στόχο τη βελτίωση της παραγωγικότητας, την αντοχή στις ασθένειες και τους εχθρούς και την ήπια συμπεριφορά.

Σημειώνεται ότι η συνέχιση υλοποίησης των παραπάνω δράσεων έχει εγκριθεί για τα μελισσοκομικά έτη 2021 και 2022 (από 1/8/2020 μέχρι 31/7/2022). Σε ό,τι αφορά στην τομεακή παρέμβαση στη μελισσοκομία, λόγω της περιβαλλοντικής σημασίας της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει αύξηση των πόρων για την περίοδο 2021-2027. Ειδικότερα, για την Ελλάδα η χρηματοδότηση στον τομέα της μελισσοκομίας προτείνεται σχεδόν να διπλασιαστεί, δηλαδή από 3.600.000 € σε 6.162.645 € ετησίως. Εν προκειμένω η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης ανέρχεται στο 50% των δαπανών, κατ' ανώτατο όριο. Το υπόλοιπο μέρος των δαπανών βαρύνει τα Κράτη-Μέλη, όπως ισχύει και σήμερα.

2. Πρόγραμμα Στήριξης των Μικρών Νησιών του Αιγαίου Πελάγους στον τομέα της Μελισσοκομίας

Επιπλέον, υλοποιείται το Πρόγραμμα στήριξης της μελισσοκομίας στα Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους, (Απόφαση αριθ. 455/231690/24-08-2020 για τον καθορισμό του ακριβούς περιεχομένου και των λεπτομερειών εφαρμογής του Προγράμματος Στήριξης των Μικρών Νησιών του Αιγαίου Πελάγους στον τομέα της Μελισσοκομίας), το οποίο αποσκοπεί στην ενίσχυση της βιωσιμότητας και αποτελεσματικότητας των υπαρχουσών μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων και στην ανάπτυξη της τοπικής παραγωγής μελιού. Το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται σε 12€ ανά παραγωγική κυψέλη. Το συνολικό ύψος της ενίσχυσης, κατόπιν του από 31/07/2019 αιτήματος μας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέρχεται σε 1.800.000 €, αυξημένο κατά 56,52%, εκ των οποίων ποσό ύψους 1.150.000 € προέρχεται από κοινοτικούς πόρους ενώ ποσό ύψους 650.000 € αφορά εθνική συμμετοχή.

3. Εθνικό ηλεκτρονικό μελισσοκομικό μητρώο

Η παρούσα πολιτική ηγεσία, στο πλαίσιο της πολιτικής της για την ικνηλασιμότητα, προστασία και ανάδειξη των ελληνικών μελισσοκομικών προϊόντων και τη διαφύλαξη των Ελλήνων παραγωγών και του καταναλωτικού κοινού από φαινόμενα νοθείας ή/και παραπλάνησης, εκτός από τα χρηματοδοτικά εργαλεία που προαναφέρθηκαν, αξιοποιεί και θεσμικά εργαλεία με σημαντικότερο το Εθνικό ηλεκτρονικό μελισσοκομικό μητρώο και την ψηφιακή μελισσοκομική ταυτότητα, που θεσμοθετήθηκαν με το άρθρο 9 του Ν.4691/2020 (Α' 108). Πρόκειται για την καθιέρωση ενιαίου συστήματος καταγραφής και απογραφής των μελισσοκόμων και του μελισσοκομικού κεφαλαίου της Χώρας μέσω της λειτουργίας εξειδικευμένης πληροφοριακής βάσης δεδομένων, με την ονομασία «Εθνικό ηλεκτρονικό μελισσοκομικό μητρώο» και την αντικατάσταση του έντυπου μελισσοκομικού βιβλιαρίου, με σύγχρονου τύπου, ατομική μελισσοκομική ταυτότητα, με ψηφιακές δυνατότητες και πλήρη

διασύνδεση με τα δεδομένα, που είναι καταχωρημένα στο αντίστοιχο ηλεκτρονικό μητρώο. Επιπλέον, με τη λειτουργία του Εθνικού ηλεκτρονικού μελισσοκομικού μητρώου και την ψηφιακή καταγραφή και παρακολούθηση των μελισσοκόμων και των μελισσιών της Χώρας και του παραγόμενου προϊόντος, παρέχεται η τεχνική δυνατότητα για την αντιμετώπιση σημαντικών θεμάτων του κλάδου της μελισσοκομίας, όπως:

- η καταγραφή κρουσμάτων προσβολής από ασθένειες και εχθρούς των μελισσών με σκοπό την πρόληψη και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους,
- ο περιορισμός και η αντιμετώπιση κρουσμάτων κλοπής,
- η παρακολούθηση της αγοράς του μελιού και όλων των μελισσοκομικών προϊόντων,
- η εποπτεία των εισαγωγών μελιού και μελισσοκομικών προϊόντων,
- η χαρτογράφηση και καταγραφή της παραγωγικότητας των μελισσοβοσκών της Χώρας και ο εμπλουτισμός και προστασία της μελισσοκομικής χλωρίδας,
- ο προγραμματισμός των μετακινήσεων των μελισσιών, των μελισσοκόμων που ασκούν νομαδική μελισσοκομία,
- η παρακολούθηση της εμπορίας και της εγχώριας διακίνησης του μελισσοκομικού κεφαλαίου και του μελισσοκομικού γενετικού υλικού της Χώρας και η εποπτεία των εισαγωγών μελισσοκομικού κεφαλαίου και μελισσοκομικού γενετικού υλικού,
- η μελέτη, ο προγραμματισμός και η βελτίωση της επικονίασης της άγριας και της καλλιεργούμενης χλωρίδας,
- η δημιουργία ενός συστήματος έγκαιρης και έγκυρης προειδοποίησης των μελισσοκόμων σε περιπτώσεις χρήσης βιοκτόνων, προς αποφυγή κρουσμάτων δηλητηριάσεων, ύστερα από εκτεταμένους ψεκασμούς,
- η προώθηση προγραμμάτων ανάπτυξης και εν γένει η υποστήριξη του κλάδου της μελισσοκομίας.

Επισημαίνεται ότι είναι στο τελικό στάδιο επεξεργασίας και προς υπογραφή οι Υπουργικές Αποφάσεις για τον καθορισμό της ανάπτυξης, οργάνωσης και λειτουργίας του μελισσοκομικού μητρώου και για τον τύπο της ατομικής μελισσοκομικής ταυτότητας, των στοιχείων που περιέχει και τη μορφή τήρησης των στοιχείων αυτών.

Η δημιουργία του Εθνικού Ηλεκτρονικού Μελισσοκομικού Μητρώου έχει ήδη ολοκληρωθεί και η εφαρμογή είναι πλήρως λειτουργική. Οι αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών της Χώρας το χρησιμοποιούν και το ενημερώνουν με τα στοιχεία των μελισσοκόμων και των κυψελών τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που καταχωρήθηκαν από τις αρμόδιες ΔΑΟΚ των Π.Ε. της Χώρας στην ηλεκτρονική εφαρμογή του Εθνικού ηλεκτρονικού μελισσοκομικού μητρώου, ο αριθμός των έτοιμων για διαχείμαση κυψελών του έτους 2019 (Σεπτέμβριος 2019 – Δεκέμβριος 2019) ανήλθε σε 1.454.458 κατεχόμενες κυψέλες και οι καταγεγραμμένες ενεργές μελισσοκομικές εκμεταλλεύσεις στην Ελλάδα είναι 9.582.

Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι:

- ✓ στην Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας, καταγράφονται 87 ενεργές μελισσοκομικές εκμεταλλεύσεις, με συνολικά 9.166 κατεχόμενες κυψέλες,
- ✓ στην Περιφέρεια της Κρήτης, δραστηριοποιούνται συνολικά 1.157 μελισσοκομικές εκμεταλλεύσεις, με 271.289 κατεχόμενες κυψέλες και
- ✓ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, καταγράφονται 820 ενεργοί μελισσοκόμοι, με περίπου 131.000 καταγεγραμμένες κυψέλες.

4.Αντιμετώπιση των «ελληνοποιήσεων»:

Στην κατεύθυνση της πάταξης των «ελληνοποιήσεων» η παρούσα Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πραγματοποίησε ένα σημαντικό βήμα με την ψήφιση του Ν.4691/2020 (108 Α') «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα». Ειδικότερα, στον εν λόγω Νόμο θεσπίζεται emphaticά η αυστηροποίηση του κυρωτικού πλαισίου, ειδικά στις περιπτώσεις «ελληνοποιήσεων» προϊόντων Π.Ο.Π.-Π.Γ.Ε.-Ε.Π.Ι.Π. και βιολογικών, η πρόβλεψη για πρώτη φορά ειδικών ποινικών αδικημάτων για τους παραβάτες και η αποτρεπτική για τους επίδοξους «ελληνοποιητές» επαύξηση των χρηματικών προστίμων. Αναλυτικότερα, προβλέπεται:

- ειδικό ποινικό αδίκημα για όποιον εξάγει τρόφιμα νοθευμένα ή επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου,
- η θέσπιση ενός νέου αδικήματος, αυξημένης ποινικής απαξίας (ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 3 ετών ή χρηματική ποινή), η οποία καταλαμβάνει όποιον με πρόθεση παράγει, εισάγει, εξάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα, τα οποία κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής είναι νοθευμένα και επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου,
- η -υπό προϋποθέσεις και κατόπιν έκδοσης εισαγγελικής διάταξης- δημοσιοποίηση στοιχείων κατηγορουμένων ή καταδικασθέντων για ειδικά ποινικά αδικήματα σχετικά με «ελληνοποιήσεις» προκειμένου –μεταξύ άλλων- να προστατευθεί η δημόσια υγεία,
- η θέσπιση ποινής φυλάκισης τουλάχιστον 2 ετών σωρευτικά με χρηματική ποινή για τους παραβάτες Π.Ο.Π.-Π.Γ.Ε.-Ε.Π.Ι.Π. και βιολογικών προϊόντων καθώς και η θεσμοθέτηση επιβολής σε βάρος των ανωτέρω, διοικητικού προστίμου ύψους έως –κατ' αρχήν- 300.000 ευρώ, το οποίο μπορεί να φτάσει ή ακόμη και να ξεπεράσει τα 600.000 ευρώ, εάν η σχετική παράβαση έχει διαπραχθεί από επιχείρηση με κύκλο εργασιών άνω των 10 εκατομμυρίων ευρώ,
- η πρόβλεψη επιβολής μόνιμης αφαίρεσης του δικαιώματος χρήσης ενδείξεων Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε., Ε.Π.Ι.Π. ή βιολογικών προϊόντων σε βάρος των υποτρόπων και
- η συνεκτίμηση του παρανόμως προσποριζόμενου κέρδους κατά την επιμέτρηση του διοικητικού προστίμου σε βάρος «ελληνοποιητών».

Περαιτέρω, στο άρθρο 9 του προαναφερθέντος Νόμου προβλέπεται η ανάπτυξη και λειτουργία του «Εθνικού Ηλεκτρονικού Μελισσοκομικού Μητρώου», που θα αποτελέσει ένα ακόμη εργαλείο στη μάχη κατά των «ελληνοποιήσεων».

Οι αυστηρότερες κυρώσεις, σε συνδυασμό με την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της αγοράς του μελιού και όλων των μελισσοκομικών προϊόντων στην οποία στοχεύει η λειτουργία του Εθνικού Ηλεκτρονικού Μελισσοκομικού Μητρώου, δημιουργεί ένα ισχυρό θεσμικό πλαίσιο προστασίας του ελληνικού μελιού.

Στόχος μας η ενίσχυση των ελέγχων για την προστασία των συμφερόντων των παραγωγών, την εδραίωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και την αποφυγή φαινομένων παραπλάνησής τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τον εποπτευόμενο από το ΥΠ.Α.Α.Τ. Ε.Φ.Ε.Τ., σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση του Γενικού Χημείου του Κράτους της Α.Α.Δ.Ε., έχουν διενεργηθεί αυξημένοι και εντατικοί έλεγχοι, που οδήγησαν στην απόσυρση σειράς παρτίδων μελιού, αφενός ακατάλληλων και μη ασφαλών για το καταναλωτικό κοινό αφετέρου νοθευμένων με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την τέλεση από τους παραβάτες, αθέμιτων εμπορικών πρακτικών.

5. Αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού:

5.α. Το προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων:

Λόγω των έκτακτων συνθηκών που δημιουργήθηκαν από την εξάπλωση του κορωνοϊού σύμφωνα με την αριθ. C(2020) 1863 final/19.3.2020 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σχέδιο της οποίας τέθηκε σε κατεπείγουσα διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, θεσπίστηκε προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας.

Τα σημαντικότερα σημεία του ανωτέρω πλαισίου έχουν ως εξής:

1. Καθορίζονται κανόνες δυνάμει των οποίων κρίνονται ως συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά οι κρατικές ενισχύσεις που θα χορηγηθούν προς αντιμετώπιση των συνεπειών των μέτρων που θα ληφθούν για τον κορωνοϊό.
2. Οι ενισχύσεις αυτές δεν δύνανται να έχουν οριζόντιο χαρακτήρα και χρήζουν κοινοποίησης στην Επιτροπή, ενώ είναι σύμφωνες με την αρχή της αναλογικότητας.
3. Στο σημείο 23 της ανωτέρω ανακοίνωσης γίνεται ειδικότερη αναφορά στον αγροτικό τομέα, με σημαντικότερα σημεία τα εξής:
  - Η ενίσχυση, η οποία μπορεί να είναι άμεση ή υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, δεν υπερβαίνει τις 100.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων. Τα ανωτέρω ποσά νοούνται ως ακαθάριστα.
  - Ενισχύσεις στις επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής δεν πρέπει να καθορίζονται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά.
  - Όταν μία επιχείρηση δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά μέγιστα ποσά ενίσχυσης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν με κατάλληλα μέσα ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού κάθε τομέα, καθώς και ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού αθροιστικά.

Παράλληλα, η Ε.Ε. έχει εγκρίνει την τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID-19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

- α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και
- β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

5.β.Αξιοποίηση του ΠΑΑ 2014-2020 για την αντιμετώπιση της πανδημίας:

Επιπροσθέτως, δυνατότητες αποζημιώσεων προκύπτουν και από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα που, με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητες του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, καθώς και φιλογεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis κ.λπ.

Σε συνεργασία με την Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Μελιού και λοιπών προϊόντων κυψέλης (ΕΔΟΜ) και την Ομοσπονδία Μελισσοκομικών Συλλόγων Ελλάδος (ΟΜΣΕ) διερευνούμε την δυνατότητα στήριξης των μελισσοκόμων από την πανδημία του κορωνοϊού, στο δόγμα της Κυβέρνησης και της ηγεσίας του ΥΠΑΑΤ ότι: «ουδείς αγρότης, κτηνοτρόφος, μελισσοκόμος, αλιέας, που επλήγη αποδεδειγμένα από την κρίση θα μείνει χωρίς στήριξη».

Για το λόγο αυτό οι Υπηρεσίες μας, έχουν ζητήσει από τους συλλογικούς φορείς του κλάδου όλα εκείνα τα ικανά στοιχεία να αποδείξουν την τυχόν ζημία, που προκάλεσε η κρίση του COVID-19, προκειμένου να τεκμηριωθεί το σχετικό αίτημα προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως επιβάλλει το προσωρινό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων και όπως έχει ακολουθηθεί, σε κάθε πληγέντα από την πανδημία κλάδο της πρωτογενούς παραγωγής.

Η πολιτική βούληση είναι δεδομένη και εξαντλούμε κάθε δυνατότητα στο πλαίσιο, που θέτουν οι Κανονισμοί.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΙΑΤΖΗ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών (συνερωτώμενο στις Ερ. 9208/3-9,10000/24-9 και 10137/28-9)
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων (συνερωτώμενο στην Ερώτηση 200/7-10-20)
- Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Α. Πάνα
4. Βουλευτή κ. Φ. Μπακαδήμα
5. Βουλευτή κ. Β. Κεγκέρογλου
6. Βουλευτή κ. Ε. Σκούφα
7. Βουλευτή κ. Στ. Αραχωβίτη

8. Βουλευτή κ. Ε. Αβραμάκη
9. Βουλευτή κ. Ε.-Ε. Αγαθοπούλου
10. Βουλευτή κ. Τρ. Αλεξιάδη
11. Βουλευτή κ. Α. Αναγνωστοπούλου
12. Βουλευτή κ. Α.-Χρ. Αυλωνίτη
13. Βουλευτή κ. Σ. Βαρδάκη
14. Βουλευτή κ. Κ. Βέττα
15. Βουλευτή κ. Ι. Γκιόλα
16. Βουλευτή κ. Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
17. Βουλευτή κ. Ν. Ηγουμενίδη
18. Βουλευτή κ. Ε. Θραψανιώτη
19. Βουλευτή κ. Δ.-Χ. Καλαματιανό
20. Βουλευτή κ. Ε. Καρασαρλίδου
21. Βουλευτή κ. Ε. Κασιμάτη
22. Βουλευτή κ. Χ. Καφαντάρη
23. Βουλευτή κ. Σπ. Λάππα
24. Βουλευτή κ. Κ. Μάλαμα
25. Βουλευτή κ. Χ. Μαμουλάκη
26. Βουλευτή κ. Κ. Μάρκου
27. Βουλευτή κ. Α. Μεϊκόπουλο
28. Βουλευτή κ. Ι. Μουζάλα
29. Βουλευτή κ. Κ. Μπάρκα
30. Βουλευτή κ. Α. Παπαδόπουλο
31. Βουλευτή κ. Α. Παπανάτσιου
32. Βουλευτή κ. Θ. Πέρκα
33. Βουλευτή κ. Π. Πούλου
34. Βουλευτή κ. Ι. Ραγκούση
35. Βουλευτή κ. Ν. Σαντορινιό
36. Βουλευτή κ. Ι. Σαρακιώτη
37. Βουλευτή κ. Π. Σκουρλέτη
38. Βουλευτή κ. Π. Σκουρολιάκο
39. Βουλευτή κ. Ο. Τελιγιωρίδου
40. Βουλευτή κ. Θ. Τζάκρη
41. Βουλευτή κ. Μ. Τζούφη
42. Βουλευτή κ. Α. Τριανταφυλλίδη
43. Βουλευτή κ. Γ. Τσίπρα
44. Βουλευτή κ. Σ. Φάμελλο
45. Βουλευτή κ. Βουλευτή κ. Δ. Χαρίτου
46. Βουλευτή κ. Μ. Χατζηγιαννάκη
47. Βουλευτή κ. Ρ. Χρησιτίδου
48. Βουλευτή κ. Γ. Ψυχογιό
49. Βουλευτή κ. Ο. Κωνσταντινόπουλο
50. Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο